

Makale Bilgisi / Article Info

Geliş / Received: 17.10.2022

Kabul / Accepted: 20.03.2023

Araştırma Makalesi/Research Article

DOI: 10.55666/folklor.1190334

TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİNDE HALK MASALI UYARLAMA ÖRNEĞİ: KEÇİ İLE KURT

Dilek BAZ BOLLUK* & Salih GÜLERER**

Öz

Dört temel dil becerisinden biri olan okuma becerisi bireylere örgün öğretimle birlikte kazandırılmaya başlanmaktadır. Okuma becerisi bireylerin yeni bilgilere ulaşabilmesi için gerekli olan temel bir beceridir. Ana dili olarak Türkçe öğretiminde edebi metinlerden oldukça sık yararlanılmaktadır. Bu metinler sayesinde bireyler hem okuma becerisini geliştirmekte hem de estetik zevk almaktadır. Aynı şekilde Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde de edebi metinler, Türkçe öğrenen yabancı öğrencilere hem okuma becerisi gelişiminde hem de Türk kültürünün öğretiminde kullanılmaktadır. Ancak başlangıç düzeyinde Türkçe öğrenen öğrencilerin özgün edebi metinleri anlamaları oldukça zordur. Alanyazında yabancı öğrencilerin farklı edebi metinleri anlayabilmeleri için alan uzmanları tarafından seviyelere göre metin uyarlama çalışmaları yapılmaktadır. Yapılan bu çalışmada edebi metin türlerinden halk masalları üzerinde durulmuştur. Bu çalışmanın amacı halk masallarından birisi olan “Keçi ile Kurt” örneğinin Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde A2 seviyesine uyarlanmasıdır. “Keçi ile Kurt” örneği sözlü dile ait bir masal olması nedeniyle Helimoğlu Yavuz (2013) tarafından derlenen eserden alınmıştır. Araştırmacılar tarafından Keçi ile Kurt masalı incelenmeye başlanmadan önce Avrupa Dil Portfolyosu betimleyicilerinde yer alan konulara göre şekillenen Gazi Üniversitesi TÖMER Temel Düzey A2 Yabancılar için Türkçe ders kitabı ile Dil Bilgisi kitabı taranmış ve A2 düzeyine ilişkin dilbilgisi konuları tespit edilmiştir. Ayrıca Aydın’ın (2015) Hitit, Gazi TÖMER, Gökkuşluğu, İstanbul, İzmir ve Lale kitapları gibi yabancılarla Türkçe öğretimi kitaplarındaki sözcük sıklığını incelediği, düzeylere göre sözcük varlığı çalışmasıyla tüm seviyelere göre söz varlığı listesinden A2 seviyesi kelime listesi temin edilmiştir. A2 seviyesi kelime listesi Microsoft Word programına tablo şeklinde aktarılarak kaydedilmiştir. Uyarlama esnasında her bir kelimenin tabloda olup olmadığı kontrol edilmiştir. Böylece incelemede hem seviyeye uygun dil bilgisi yapısı hem de öğrencinin günlük hayatta en çok kullandığı kelimelerle bir metin uyarlanmak amaçlanmıştır. Uyarlama işlemi yapılırken Durmuş (2013) tarafından açıklanan metin uyarlama teknikleri dikkate alınarak sadeleştirme ve genişletme işlemleri yapılmıştır. Araştırma sonucunda Keçi İle Kurt masalı A2 seviyesine göre uyarlanmış ve alanyazına kazandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe öğretimi, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, metin uyarlama, halk masalları, metin sadeleştirme

FOLK TALE IN TEACHING TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE ADAPTATION EXAMPLE: GOAT AND WOLF

Abstract

Reading skill, which is one of the four basic language skills, is being taught to individuals with formal education. Reading skill is a basic skill required for individuals to access new information. Literary texts are frequently used in teaching Turkish as a mother tongue. Thanks to these texts, individuals both improve their reading skills and gain aesthetic pleasure. Likewise, in teaching Turkish as a foreign language, literary texts are used both in the development of reading skills and in the teaching of Turkish Culture to foreign students learning Turkish. However, it is very difficult for students learning Turkish at the beginner level to understand original literary texts. In the literature,

* Doktora Öğrencisi, Uşak Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Türkçe Eğitimi, Uşak, Türkiye. bazdilek4@gmail.com, ORCID: 0000-0002-8021-0432.

** Dr. Öğr. Üyesi, Uşak Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Uşak, Türkiye. salih.gulerer@usak.edu.tr, ORCID: 0000-0001-8321-2874.

text adaptation studies are carried out by field experts according to the levels so that foreign students can understand different literary texts. In the study, folk tales, one of the literary text types, were emphasized. The aim of this study is to adapt the example of "The Goat and the Wolf", which is one of the folk tales, to the A2 level in teaching Turkish as a foreign language. The example of "The Goat and the Wolf" was taken from the work compiled by Helimoğlu Yavuz (2013), since it is a tale of oral language. Gazi University TÖMER Basic Level A2 Turkish for Foreigners textbook and Grammar book, which were shaped according to the subjects included in the descriptors of the European Language Portfolio, were scanned before the researchers started to examine the Goat and the Wolf tale, and grammar topics related to A2 level were determined. In addition, A2 level word list was obtained from the vocabulary list according to all levels, in which Aydın (2015) examined the word frequency in Turkish teaching books for foreigners such as Hitit, Gazi TÖMER, Gökkuşuğı, İstanbul, İzmir and Lale books. A2 level word list was transferred to Microsoft Word program as a table and saved. During the adaptation, it was checked whether each word was in the table. Thus, it was aimed to adapt a text with both the grammatical structure appropriate for the level and the words that the student uses most in daily life. During the adaptation process, the text adaptation techniques explained by Durmuş (2013) were taken into account, and simplification and expansion processes were made. As a result of the research, the Goat and the Wolf tale was adapted according to the A2 level and brought to the literature.

Keywords: Teaching Turkish, teaching Turkish as a foreign language, text adaptation, folk tales. text simplification

Giriş

Dört temel beceriden birisi olan okuma becerisi bireylere örgün öğretimle birlikte kazandırılmaya başlanmaktadır. Bireyler okuma becerisi ile birlikte yeni bilgiler öğrenebilir veya eski bilgilerini yenileyebilirler. Bu nedenle okuma becerisi bireylerin kendilerini geliştirebilmeleri için gerekli bir beceri alanıdır. Anlama beceri alanında olan okuma becerisi ile ilgili alanyazında çeşitli tanımlamalar yapılmıştır.

TDK'ye göre okuma becerisi “Bir yazıyı meydana getiren harf ve işaretlere bakıp bunları çözümlmek veya seslendirmektir” (2022). Ancak bu tanımda okumanın sadece fiziksel boyutundan söz edilmiş ve okuma becerisinin anlama boyutu üzerinde durulmamıştır. Oysaki anlama olmadan gerçekleşen bir okumanın amacına tam olarak ulaştığı söylenemez.

Okuma becerisi: kelimelerin görme ve seslendirme organlarıyla algılanıp, yeniden anlamlandırılması, kavranması ve yorumlanmasına dayanan bireylerin kendilerini geliştirmesine olanak sağlayan hem zihinsel hem fiziksel hem de sosyolojik bir kavram şeklinde tanımlanabilir (Göğüş, 1978; Razon, 1982; Sever, 2000; Güneş, 2007; Özbay, 2011; Arıcı, 2018). Yapılan tanımlamalar incelendiğinde okuma becerisinin hem fiziksel hem zihinsel hem de sosyolojik bir kavram olması nedeniyle çok boyutlu bir süreç olduğu söylenebilir.

Demirel (2019), okumanın ortak amaçlarını şu şekilde açıklamıştır:

- Doğru, sürekli ve anlayarak okuma becerisini kazanmak.
- Sözcük hazinesini zenginleştirmek.
- Bilgi kazanmak.
- Anlatım gücünü geliştirmek.
- Zevkli ve eğlenceli bir alışkanlık haline getirmek.
- Yazarın vermeye çalıştığı mesajı anlamak.

Bireylerin yukarıda ifade edilen amaçlara ulaşabilmeleri ve okuma becerilerini geliştirebilmeleri için derslerde öğretmenlere büyük sorumluluklar düşmektedir. Öyle ki Türkçe derslerinde öğretmenler ilk olarak alfabe öğretimini gerçekleştirdikten sonra öğrencilere çeşitli materyallerle okuma becerisini geliştirmek için etkinlikler düzenlemektedir. Bu materyallerden en sık kullanılan okuma metinleri öğrencilerin dil gelişimi için oldukça önemlidir. Seviyeye uygun okuma metinleri ile buluşturulan öğrenciler hem okuma becerisi kazanacak hem de okumanın estetik yönüyle tanışacaktır. Türkçenin ana dili olarak öğretiminde olduğu gibi yabancılarla Türkçe öğretiminde de okuma metinlerinin kullanılması hem kaynak hem de materyal olarak önemlidir.

Yabancılarla Türkçe öğretiminde okuma metinlerinin kullanımının önemini Şimşek (2011) şu şekilde açıklamıştır:

- “Okuma metinleri ile öğrenciler Türk kültürünün ve Türk milletinin bakış açısını anlar.
- Okuma metinleri sayesinde Türkçe öğrenen öğrenci yaşamı ve dünyayı daha iyi tanır.
- Okuma metinleri yazınsal-edebî özelliklerinden dolayı öğrencinin duygusal zekâsını geliştirici ve bilişsel açıdan ufkunu açıcı özellikler gösterir.
- Türkçe öğrenen öğrencilere eleştirel düşünmeyi, değerlendirmeyi ve farklı görüşlerle karşı karşıya kalmayı öğretir.
- Öğrencinin dil bilinci edinmesine yardımcı olur. Türlerine göre ayrılan metinler Türkçenin öğretiminde öğrenciyi dilin farklı yapılarıyla karşılaştırır.
- Öğrenci, Türkçenin söz varlığını okuma metinleri aracılığıyla tanır.
- Okuma metinleri sayesinde Türkçe kelimeler, söz öbekleri ve cümleler arasında bağlantılar

kuran öğrenci, parçadan bütüne ve bütünden parçaya doğru dil öğrenimini gerçekleştirebilir.

- Okuma metinleri, bilgileri yineleme, geliştirme ve yeni bilgilerle birleştirme fırsatı sunar” (40).

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimindeki önemi yadsınamayan okuma metinleri bilgilendirici ve öyküleyici metinler olmak üzere iki şekilde sınıflandırılmaktadır. Bu okuma metinlerinden edebi metinler öğrencilere hem okuma becerisinin kazandırılabilmesi hem de Türk kültürünün aktarımının yapılabilmesi için kullanılan kaynaklar arasında yer almaktadır. Edebi metin türlerinden masallar hem çocuklar tarafından hem de yeni dil öğrenen başlangıç düzeyi öğrenciler tarafından oldukça sevilmektedir.

Dil öğretimi hem beceri hem de kültür öğretimidir. Masallarla öğrencilere hem okuma becerisi hem de diğer (konuşma, yazma, dinleme) becerilerle birlikte kültür öğretimi de yapılabilir. Humbolt masalların kültür öğretimindeki yerini şu şekilde ifade etmiştir: “Kuşaktan kuşağa, kişiden kişiye aktarılan sözcükler bir ulusun kültürünün aynası niteliğindedir” (Humbolt, akt. Mert, 2012: 5). Masalların okuma becerisinin geliştirilmesinde kullanılmasının öğrenciler için oldukça faydalı olacağı düşünülmektedir.

Halk masalları arasında yer alan hayvan masalları ise adından da anlaşıldığı gibi hayvanların başından geçen olağanüstü olayları yer ve zaman belirtmeden anlatan, okuyucuyu eğlendirirken aynı zamanda ahlaki veya kültürel bilgi öğretme amacı da taşıyan kısa edebi bir türdür. Hayvan masalları diğer masallara göre hem daha kısadır hem de olaylarda karmaşıklık yoktur (Kırılmış, 2016). Hayvan masallarının kısa olması ve olaylarında karmaşıklık olmaması okuyucunun hayvan masallarını daha kolay anlamasını sağlayabilir. Bu nedenle de yabancılara Türkçe öğretimi sürecinde okuma ve diğer becerilerin gelişiminde hayvan masallarından sık sık yararlanılmaktadır. Ancak burada öğrencinin kendi dil seviyesine uygun masallarla buluşturulmasına dikkat edilmelidir. “Okuma etkinliklerinde kullanılan metinlerin öğrencilerin seviyelerine göre değiştiğini ve öğrencilerin dil düzeyine göre metin elde etmek için ya duruma uygun metin üretmek (kurma metin) ya da özgün (otantik) bir metni sadeleştirerek öğrencilerin düzeyine uygun hâle getirmek gerekir. Metinlerin üzerinde herhangi bir sadeleştirme yapılmadan doğrudan öğrenciye verilmesi özellikle A1-A2 düzeylerinde anlama sorunlarına neden olmakta, bu da öğrencilerin motivasyonunu olumsuz yönde etkilemektedir” (Bölükbaş, 2015). Böyle bir durumun oluşmaması için öğretmenler tarafından öğrencilerin dil seviyesine (A1, A2, B1, B2, C1) uygun yeni bir metnin üretilmesi veya mevcut metinlerin her seviyenin dil yapısına uygun olarak uyarlanması gerekmektedir. Yabancılara Türkçe öğretiminde bu durumun gerekliliği son zamanlarda anlaşılmalı ve okuma metinlerinin dil seviyelerine göre eksik veya yetersiz olduğu fark edilerek yeni çalışmalar yapılmaya başlanmıştır (Özcan ve Batur,2021; Nurlu, 2020; Özdin, 2020; Aktan, 2019; Kaya, 2018; Bölükbaş, 2015; Bakan, 2012).

Durmuş (2013) metin uyarlamayı şu şekilde tanımlamıştır:

“Kaynak metin ile bu metin üzerinde yapılan bir dizi dilbilimsel değişiklik sonucunda ortaya çıkan hedef metin arasındaki ilişkidir. Metin uyarlama bir metnin üzerinde seviyeye uygun olarak yapılan dil bilimsel bazı değişiklikleri kapsamaktadır. Burada amaç hedef kitlenin metni daha iyi anlayabilmesini sağlamaktır. Metin uyarlama için birçok işlem vardır. Bu işlemler şu şekildedir: “özetleme, sadeleştirme, kısaltma, bölme, açıklama, genişletme, birleştirme, yerine koyma, düzenleme, düşürme, eksiltme vb.” (252). Alanyazındaki çalışmalarda genel olarak genişletme ve sadeleştirme kullanılmaktadır.

Genişletme metinde hedef kitlenin anlamayacağı düşünülen unsurların detaylı bir şekilde açıklanmasının yapılmasıdır. Yani, “yabancı dil öğrencisinin anlamasını kolaylaştırmak için metnin ve yapının daha açık hâle getirilmesi, bir bütün içerisinde sunulması olarak tanımlanmaktadır” (Özmen, 2019,83).

Sadeleştirme yapılırken metinde hem sözdizimsel hem de söz varlığında değişiklikler yapılmaktadır. Bakan’a (2012) göre sadeleştirilmiş metinler yabancı dil öğretim sürecine getirdiği pratik fayda ile öğretime daha kısa sürede katkı sağlamaktadır. Sadeleştirilmiş metinler aracılığıyla başlangıç ve orta düzeyde yabancı dil öğrenen öğrencilerin okuma ve anlama becerileri daha etkili bir şekilde geliştirilebilir. Tweissi (1998, 191), çalışmasında, sadeleştirilmenin öğrencinin okuduğunu anlamasını olumlu etkilediğini tespit etmiştir. Crossley vd. (2012: 91), metin uyarlamasının sadeleştirme işleminin uygulanma sürecinde metin yazarlarının

iki seçeneğe sahip olduğunu belirtmiştir: yapısal yaklaşım ve sezgisel yaklaşım. Yapısal yaklaşımda kapsamlı okuma vasıtasıyla ilerleyen öğrencilerin dil edinimlerini hedefleyen derecelendirilmiş okuyucu planları bulunur. Diğer yaklaşım, sezgisel yaklaşımdır. Bu yaklaşımda yazar, metni neyi daha okunabilir yaptığı hakkındaki inanışlarından ve basit öz sezilerinden etkilenir. Bu çalışmada her iki yaklaşım da kullanılarak uyarlama yapılacaktır.

Bölükbaş'a göre (2015), metin sadeleştirmede koruma, özetleme, silme ve değiştirme teknikleri kullanılabilir. Bunlar şu şekildedir:

- “Koruma: Metnin anlamaya engel olmayan kısımlarının olduğu gibi bırakılması,
- Özetleme: Metnin anlamını koruyarak basit bir biçimde ya da kısaca yeniden söylenmesi,
- Silme: Metnin anlamına doğrudan katkısı olmayan ya da ayrıntı içeren bazı bölümlerin çıkarılması
- Değiştirme: Öğrencinin düzeyinin üstünde olan sözcük ve yapıların, anlamı bozulmadan öğrencinin bildiği sözcük ve yapılarla değiştirilmesi:
- Karmaşık bağlamların basitleştirilmesi
- Günlük dilde sık kullanılmayan kelimelerin sık kullanılan yakın anlamlılarıyla değiştirilmesi
- Günümüz Türkçesinde artık kullanılmayan kelime ve ifadelerin çıkarılması
- Hedef dil seviyesine uygun olmayan deyimlerin değiştirilmesi veya çıkarılması
- Mecazlı ve soyut anlatımların anlaşılır ve somut ifadelerle değiştirilmesi
- Devrik cümlelerin kurallı hâle dönüştürülmesi
- Cümledeki sözcük ve ifadelerin sıralamasının değiştirilmesi
- Bağlı, sıralı veya birleşik cümlelerin basit cümlelere dönüştürülmesi.” (928).

Hem yurt içinde hem de yurt dışında metin uyarlama konusu üzerine çok sayıda çalışma yapılmıştır (Yano vd. 1994; J. Young, 1999; Claridge, 2005; Crossley vd. 2012; Bakan, 2012; Kaya, 2018; Süner, 2018; Özet, 2019; Özmen, 2019; Aktan, 2019; Demirel, 2019; Nurlu, 2020; Özdin, 2020; Özcan, Batur, 2021). Bu çalışmalara genel olarak bakıldığında edebi metinlerin seviyelere göre uyarlanması ve okuduğunu anlama becerisinin etkisi üzerinde çalışıldığı görülmektedir. Alanyazına genel olarak bakıldığında ise her ne kadar yabancılara Türkçe öğretimi için metin uyarlama çalışmalarının sayısı artmış olsa da bu alanda halen derslerde materyal olarak kullanılacak okuma metni eksikliği devam etmektedir. Ayrıca yapılan çalışmalar arasında halk masallarından temel düzey (A1, A2) için uyarlama metin çalışmasına rastlanılmamıştır.

Bu çalışmada halk masallarından Keçi ile Kurt'un A2 seviyesine göre uyarlanmasının alanyazına katkı sunacağı ve okuma becerisinin gelişimi için kullanımının olumlu sonuçlar vereceği düşünülmektedir. Çalışmanın amacı halk masallarından “Keçi ile Kurt” örneğinin Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde A2 seviyesine uyarlamanın yapılmasıdır.

Yöntem

Bu çalışmada halk masallarından “Keçi ile Kurt” örneğinin Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde A2 seviyesine uyarlamanın yapılması amaçlanmıştır. Bu bölümde, bu amaç doğrultusunda izlenen yöntemler ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Araştırma Modeli

Genel tarama modeli kullanılan ve betimsel bir alan araştırması olan bu çalışmada seçilen masal örneğinin A2 seviyesine uygun olarak uyarlanması amaçlanmıştır.

İnceleme Nesnesi

Helimoğlu Yavuz (2013) tarafından derlenen eserden “Keçi ile Kurt” adlı hayvan masalı bu çalışmanın inceleme nesnesi olarak seçilmiş ve Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen A2 seviyesindeki öğrencilere uygun olarak uyarlanmıştır.

Veri Toplama Aracı

Çalışmada “Keçi ile Kurt” adlı hayvan masalının uyarlanabilmesi için Avrupa Dil Portfolyosu betimleyicilerinde yer alan konulara göre şekillenen Gazi Üniversitesi TÖMER Temel düzey A2 Yabancılar için Türkçe Ders Kitabı ile Dil Bilgisi kitabı taranmış ve A2 düzeyine ilişkin dilbilgisi konuları tespit edilmiştir. Konular listelenmiş ve uyarlamada faydalanılmıştır.

Yapılan uyarlama çalışmasında Aydın’ın (2015) Hitit, Gazi TÖMER, Gökkuşuğu, İstanbul, İzmir ve Lale kitapları gibi yabancılarla Türkçe öğretimi kitaplarındaki sözcük sıklığını incelediği, düzeylere göre sözcük varlığı çalışmasıyla tüm seviyelere göre söz varlığı listesinden A2 seviyesi kelime listelerinden de yararlanılmıştır. Bunlara ek olarak uyarlanan metnin Ateşman (1997) tarafından ortaya konulan okunabilirlik formülü ile de okunabilirlik puanlaması yapılmıştır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi ile ilgili alanyazın taraması yapılmış ve Halk masallarının derlendiği Helimoğlu Yavuz (2013)’un eseri temin edilmiştir. Daha sonra araştırmacılar tarafından öğrencilerin başlangıç seviyesi olan A2 seviyesinde hayvan masallarıyla buluşturulması hem dikkat ve ilgileri için hem de okuma anlama becerisinin gelişimi için faydalı olacağı düşünülerek “Keçi ile Kurt” masalı seçilmiştir. İncelenecek masalın seçilmesinin ardından masal araştırmacılar tarafından Microsoft Word dosyası olarak kaydedilmiştir. Daha sonra özgün metnin her bir cümlesi bir satır olacak şekilde Excel dosyasına daha kolay ve doğru bir uyarlama yapmak üzere kaydedilmiştir.

Araştırmacılar tarafından incelemeye başlanmadan önce Avrupa Dil Portfolyosu betimleyicilerinde yer alan konulara göre şekillenen Gazi Üniversitesi TÖMER Temel Düzey A2 Yabancılar için Türkçe ders kitabı ile Dil Bilgisi kitabı taranmış ve A2 düzeyine ilişkin dilbilgisi konuları tespit edilmiştir. Ayrıca Aydın’ın (2015) Hitit, Gazi TÖMER, Gökkuşuğu, İstanbul, İzmir ve Lale kitapları gibi yabancılarla Türkçe öğretimi kitaplarındaki sözcük sıklığını incelediği, düzeylere göre sözcük varlığı çalışmasıyla tüm seviyelere göre söz varlığı listesinden A2 seviyesi kelime listesi temin edilmiştir. A2 seviyesi kelime listesi Microsoft Word programına tablo şeklinde aktararak kaydedilmiştir. Uyarlama esnasında her bir kelimenin tabloda olup olmadığı kontrol edilmiştir. Böylece incelemede hem seviyeye uygun dil bilgisi yapısı hem de öğrencinin günlük hayatta en çok kullandığı kelimelerle bir metin uyarlanmak amaçlanmıştır. Uyarlama işlemi yapılırken Durmuş (2013) tarafından açıklanan metin uyarlama teknikleri dikkate alınarak sadeleştirme ve genişletme işlemleri yapılmıştır.

Uyarlama işlemi tamamlandıktan sonra okunabilirliğin hesaplanmasında alanyazında en sık tercih edilen formül olması nedeniyle Ateşman (1997) tarafından ortaya konulan okunabilirlik formülü ile okunabilirlik puanlaması da yapılmıştır. Son aşama olarak da Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde aktif olarak çalışan üç alan uzmanına hem özgün metin hem de uyarlanmış metin gönderilmiştir. Uzmanlardan özgün metnin içeriğinin uyarlanan metinde korunup korunmadığı, çalışmada seviyeye uygun kelime ve dil bilgisi yapısının olup olmadığına bakılması istenmiştir. Gelen dönütler doğrultusunda ekleme ve çıkarmalar yapılarak uyarlanan metnin son hali verilmiştir.

Bulgular ve Yorumlar

Çalışmada “Keçi ile Kurt” masalı sadeleştirme ve genişletme teknikleri kullanılarak uyarlanmıştır. Bu bölümde sadeleştirmede ve genişletmede kullanılan işlemler sırasıyla açıklanmış ve metinden örnekler verilmiştir. Son olarak da özgün metin ile uyarlaması yapılan metin verilecektir.

Koruma

A2 seviyesindeki öğrencinin anlamasını engellemeyecek kelime ve cümlelerin olduğu şekilde bırakılmasıdır.

Örnek cümleler.

Örnek 1.

Özgün Cümle: Bir varmış bir yokmuş, Allah'tan büyük hiçbir şey yokmuş.

Uyarlanan Cümle: Bir varmış bir yokmuş.

Örnek 1’de verilen “Bir varmış bir yokmuş” yapısı A2 seviyesindeki öğrencinin metni anlamasını engellemeyeceği düşünülerek aynı şekilde bırakılmıştır.

Sadeleştirme

Metnin hedef kitlenin anlayabileceği düzeye getirilmesidir.

Örnek 2.

Özgün Cümle: Ayının evine giderek, damına çıkmış ve tepinerek gürültü yapmış.

Uyarlanan Cümle: Ayının evine gitmiş.

Örnek 2’de öğrencilerin metni daha kolay anlayabilmeleri için özgün cümle sadeleştirilmiş ve kısaca yeniden söylenmiştir.

Örnek 3.

Özgün Cümle: Hakkında yanlış düşündüğü için, ayıdan özür dileyen keçi, bu kez de tilkinin damında tepinerek gürültü yapmış.

Uyarlanan Cümle: Anne keçi ayıdan özür dilemiş, tilkinin evine gitmiş.

Örnek 3’te yine aynı şekilde metnin anlamı bozulmadan yukarıda verilen özgün cümle sadeleştirilmiştir.

Özetleme

Metnin anlamını koruyarak cümle yapılarının basit bir biçimde ya da kısaca yeniden söylenmesidir.

Örnek cümleler.

Örnek 4.

Özgün Cümle: Bunu duyan ayı, oğlakları kendisinin yemediğini, gidip tilkiye sormasını söylemiş.

Uyarlanan Cümle: Ayı ben yemedim, git tilkiye sor, demiş.

Örnek 4’te öğrencilerin metni daha kolay anlayabilmeleri için özgün cümle özetlenmiştir.

Örnek 5.

Özgün Cümle: Yavruları da bundan böyle, onun sözünden hiç çıkmayacaklarına söz vermişler.

Uyarlanan Cümle: Yavrular da tamam demişler.

Örnek 5’te öğrencilerin metni daha kolay anlayabilmeleri için özgün cümle özetlenmiştir.

Silme

A2 seviyesindeki öğrencinin metni anlamlandırmasına direkt katkı sağlamayan veya metinle ilgili ayrıntı içeren kelime veya cümlelerin silinmesidir.

Örnek cümleler.

Örnek 6.

Özgün Cümle: Bir varmış bir yokmuş, Allah'tan büyük hiçbir şey yokmuş.

Uyarlanan Cümle: Bir varmış bir yokmuş.

Örnek 6’da verilen “Allah'tan büyük hiçbir şey yokmuş.” Cümlesi A2 seviyesindeki öğrencinin metni anlamasını zorlaştıracığı düşünülerek silinmiştir.

Örnek 7.

Özgün Cümle: Tilki Tövbeler tövbesi.

Örnek 7’de verilen cümle metnin anlamını değiştirmeyeceği düşünülerek silinmiştir. Uyarlanan metinde bu cümleye yer verilmemiştir.

Örnek 8.

Özgün Cümle: Ertesi gün, divan kurulmuş.

Uyarlanan Cümle: Ertesi gün keçi ve kurt köyün önemli kişilerinin yanına varmışlar.

Örnek 8’de verilen “Divan kurulmuş” kelime yapısı A2 seviyesindeki öğrencinin bilebileceği kelime listesinde olmadığı için silinmiştir.

Örnek 9.

Özgün Cümle: Masalımız çalı çırpıda kalsın.

Duvar dibindeki şeytanların dışında.

Bizi hazır dinleyenlerin anasına babasına rahmet olsun.

Örnek 9’da verilen üç cümle masalın yapısı gereği verilen cümle yapılarıdır. Ancak A2 seviyesindeki öğrencinin bu yapıları anlamlandırmasının mümkün olmadığı düşünülerek silinmiştir.

Değiştirme

A2 seviyesindeki öğrencinin düzeyinin üstünde olan kelime, cümle veya dil bilgisi yapılarını metnin anlamını değiştirmeden seviyeye uygun kelime, cümle veya dil bilgisi yapıları ile değiştirilmesidir.

Örnek cümleler.

Örnek 10.

Özgün Cümle: Bir keçinin, adları Şembililik ve Dembililik olan iki oğlağı varmış.

Uyarlanan Cümle: Bir keçinin, Şembililik ve Dembililik adında iki yavrusu varmış.

Örnek 10’da verilen “oğlak” kelimesi A2 seviyesi kelime listesinde yer almadığı ve seviye üstü olduğu düşünüldüğünden “yavru” kelimesi ile değiştirilmiştir. Ayrıca öğrencilerin cümle yapısını daha iyi anlayabilmesi için “adları Şembililik ve Dembililik” yapısı cümle içinde yer değiştirilerek “Şembililik ve Dembililik adında” şeklinde yer değiştirme işlemi yapılmıştır.

Örnek 11.

Özgün Cümle: Her gün çayıra gidip otlayan anne keçi, oğlaklarına, "Ben gidip otlayarak size süt getireceğim".

Uyarlanan Cümle: Anne keçi her gün ormana ot yemeye gitmeden önce yavrularına "Ben ot yemeye gidiyorum, size süt getireceğim."

Örnek 11’de öğrencinin metni daha iyi anlaması için devrik yapıdaki cümle kurallı cümleye değiştirilmiştir. “Çayır” kelimesi A2 seviyesi kelime listesinde yer almadığı ve seviye üstü olduğu düşünüldüğünden “orman” kelimesi ile değiştirilmiştir. “Otlamak” kelimesi A2 seviyesi kelime listesinde yer almadığı ve seviye üstü olduğu düşünüldüğünden “ot yemek” kelimesi ile değiştirilmiştir. “Gidip” kelimesinde yer alan zarf fiil A2 seviyesi dil bilgisi listesinde yer almadığı için silinmiş ve “Ben ot yemeye gidiyorum” cümlesine uyarlanmıştır.

Örnek 12.

Özgün Cümle: Ağabeyi Şembililik ise onu uyararak, "Bu ses annemizin sesine hiç benzemiyor, hem o bu kadar erken dönmez, sakın kapıyı açma" demiş.

Uyarlanan Cümle: Abi keçi Şembililik, kapıyı açma, demiş.

Örnek 12’de verilen cümlede seviye üstü görülen kısımlar silinmiştir. “Ağabeyi” kelimesi öğrencinin anlam oluşturmasını zorlaştıracığı düşünülerek “abi” kelimesi ile değiştirilmiştir. Aynı zamanda özetleme ve silme işlemleri de yapılmıştır.

Örnek 13.

Özgün Cümle: Kurt ise cezasını canıyla ödemiş.

Uyarlanan Cümle: Kurt da ölmüş.

Örnek 13’te verilen “ise” bağlacı A2 seviyesinde “da” bağlacı verildiği için “da” bağlacına değiştirilmiştir. “Cezasını canıyla ödemiş” kelime grubu mecaz anlamlıdır. Bu nedenle A2 seviyesindeki öğrencinin anlayamayacağı düşünülerek “ölmüş” kelimesine değiştirilmiştir.

Ekleme

A2 seviyesindeki öğrencinin metni daha iyi anlayabilmesi için kelime veya cümlelerin eklenmesidir.

Örnek cümleler.

Örnek 14.

Özgün Cümle: Onun sözünü dinlemeyen kardeşi, "Annemiz otu bol bir otlak bulup, yeterince sütlenerek erken gelmiş olacak" demiş ve kapıyı açmış.

Uyarlanan Cümle: Kardeş abisini dinlememiş. Dembillik kapıyı açmış.

Örnek 14’te verilen cümlede öğrencinin daha iyi anlayabilmesi için hem silme hem de özetleme işlemi yapılmıştır. Özgün cümlede “abi” kelimesi geçmemiştir. Ancak öğrencinin daha kolay anlayabilmesi için eklenmiştir. Yine benzer şekilde cümlede özne “Dembilik” yoktur. Ancak öğrencinin daha kolay anlayabilmesi için eklenmiştir.

Örnek 15.

Özgün Cümle: Bunun üzerine kapıyı itip içeriye girmiş.

Uyarlanan Cümle: Anne keçi eve girmiş.

Örnek 15’te “anne keçi” öğrencilerin cümleyi daha kolay anlayabilmesi için eklenmiştir. Ayrıca yukarıdaki cümlede hem silme hem içeri kelimesi eve değiştirilerek değiştirim yapılmıştır.

Örnek 16.

Uyarlanan Cümle: Masamız burada bitmiş.

Örnek 16’da verilen cümle özgün masalda yoktur. Ancak öğrencilerin masalın bittiğini anlayabilmeleri için böyle bir kısım en son cümle olarak eklenmiştir.

Örnek 17.

Özgün Cümle: Onlar da ertesi günü bir mahkeme kurarak, kurdu yargılamaya karar vermişler.

Uyarlanan Cümle: Köyün önemli kişileri hem kurdu hem de keçiye dinleyelim, demişler.

Örnek 17’de verilen cümlede değiştirim (yargılamak: dinlemek, onlar: köyün önemli kişileri) yapılmıştır. Ayrıca öğrencilerin daha iyi anlayabilmeleri için “keçi ve kurt” kelimeleri eklenmiş ve A2 seviyesinin dil bilgisi yapılarından “hem...hem...” bağlacı eklenmiştir.

Uyarlanan Metnin Okunabilirliğinin Hesaplanması

Bu çalışmada halk masallarından “Keçi ile Kurt” masalı sadeleştirme ve genişletme işlemleri yapılarak A2 seviyesine uyarlanmış ve Ateşman (1997) tarafından geliştirilen okunabilirlik formülü ile metnin okunabilirlik puanı hesaplanmıştır. Bu formül şu şekildedir;

$$\text{Okunabilirlik Sayısı} = 198,825 - (40,175 \cdot x_1) - (2,610 \cdot x_2)$$

x_1 = Hece olarak ortalama kelime uzunluğu

x_2 = Kelime olarak ortalama cümle uzunluğu

Uyarlanan metinde $x_1 = 2,48$

Uyarlanan metinde $x_2 = 6,12$

$$\text{Okunabilirlik Sayısı} = 198,825 - (40,175 \cdot 2,48) - (2,610 \cdot 6,12)$$

Uyarlanan metnin okunabilirlik puanı = 83,28

Tablo 1. Ateşman Formülünde Metinlerin Okunabilirlik Sayılarına Göre Sınıflaması

Okunabilirlik Düzeyi	Okunabilirlik Sayısı
Çok Kolay	90-100
Kolay	70-89
Orta Güçlükte	50-69
Zor	30-49
Çok Zor	1-29

Tablo 1.'de Ateşman'ın Metinlerin Okunabilirlik Sayılarına Göre Sınıflaması verilmiştir. Uyarlanan metnin okunabilirlik puanı 83,28 olarak hesaplanmıştır. Bu puan yukarıda verilen Ateşman (1997) formülünde kolay okunabilirlik düzeyindedir. Uyarlanan metnin kolay okunabilirlik düzeyinde olması A2 seviyesindeki bir öğrenci için okunabilir bir metnin uyarlanmış olduğunu göstermektedir.

Özgün Metin

Keçi ile Kurt

Bir varmış bir yokmuş, Allah'tan büyük hiçbir şey yokmuş. Bir keçinin, adları Şembililik ve Dembililik olan iki oğlağı varmış. Her gün çayıra gidip otlayan anne keçi, oğlaklarına, "Ben gidip otlayarak size süt getireceğim. Sakın kapıyı hiç kimseye açmayın. Ben gelip kapıyı vurduktan sonra, Şembililik Dembililik Ananız gitti yaylaya Memeleri süt dola Ananız size kurban ola Açın kapıyı ananıza, derim, siz de gelenin ben olduğumu anlayıp, kapıyı açarsınız" demiş. Günlerden bir gün, keçi yine yavrularına bu öğüdü verirken, evin arkasına saklanan hain kurt, bunları dinlemiş. Keçi otlamaya gittikten bir zaman sonra da gelip kapıyı çalarak bu tekerlemeyi söylemiş. Bunu duyan küçük oğlak Dembililik, annesinin geldiğini sanarak, hemen koşup kapıyı açmak istemiş. Ağabeyi Şembililik ise onu uyararak, "Bu ses annemizin sesine hiç benzemiyor, hem o bu kadar erken dönmez, sakın kapıyı açma" demiş. Onun sözünü dinlemeyen kardeşi, "Annemiz otu bol bir otlak bulup, yeterince sütlenerek erken gelmiş olacak" demiş ve kapıyı açmış. Açar açmaz da üstlerine atılan aç kurt, her ikisini birden çiğnemedi yutarak, büyük bir keyifle evin yolunu tutmuş ve yatıp uyumuş. Akşam olup otlaktan dönen keçi, evin kapısını vurup tekerlemeyi söylemiş, ama içerden hiçbir ses ve hareket gelmemiş. Bunun üzerine kapıyı itip içeriye girmiş. Yavrularını göremeyince, her yerde onları aramış, fakat bulamamış. Üzütüsünden ne yapacağını bilemeyen anne keçi, önce ayıdan şüphelenmiş. Ayının evine giderek, damına çıkmış ve tepinerek gürültü yapmış. Ayı, "Evimin damında tepinip gürültü yaparak, çocuklarımın aşına taş toprak düşüren münasebetsiz de kim?" diye bağırmış. Keçi de, "Benim, niçin oğlaklarımı yedin?" demiş. Bunu duyan ayı, oğlakları kendisinin yemediğini, gidip tilkiye sormasını söylemiş. Hakkında yanlış düşündüğü için, ayıdan özür dileyen keçi, bu kez de tilkinin damında tepinerek gürültü yapmış. Tilki içerden, "Evimin damında tepinip gürültü yaparak, çocuklarımın aşına toz toprak düşüren kim?" diye seslenmiş. Keçi ona da, "Benim, niçin oğlaklarımı yedin?" demiş. Tilki, "Tövbeler tövbesi. Ben senin oğlaklarını yemedim" diye karşılık vermiş. Buna pek inanmayan keçi, yine de özür

dileyerek oradan ayrılmış ve son bir umut olarak, kurdun evine gitmiş. Onun yaptığı gürültüye uyanan kurt, "Kim o beni uykumdan uyandırıp rahatsız eden, ne istiyorsun?" diye bağırmış. Keçi ona da, "Gürültü yapan benim. Niçin oğlaklarımı yedin?" deyince, Kurt da "Elbette yerim, şimdi gelip seni de yiyeceğim" diye gürlenmiş. Bunu duyan keçi, " Ben de gider seni köyün büyüklerine şikâyet ederim" diyerek oradan ayrılmış ve köyün ileri gelenlerine olanları anlatmış. Onlar da ertesi günü bir mahkeme kurarak, kurdu yargılamaya karar vermişler. Ayrıca kurda haber göndererek, bu mahkemeye mutlaka katılmasını, yoksa ormandan kovulacağını bildirmişler. Keçi, memelerinde biriken sütü sağıp güzel bir yoğurt mayalayarak, ertesi günü mahkeme heyetine sunmak üzere hazırlamış. Sonra da bütün gece gözüne hiç uyku girmeden, bir o yana bir bu yana dönüp, hep yavrularını düşünmüş. Kurt ise ertesi gün, mahkeme üyelerine ne götüreceğini düşünerek evin içindeki çöpleri bir keçi derisine sarıp içine de bir avuç nohut koymuş ve onu götürmeye karar vermiş. Ertesi gün, divan kurulmuş. Keçi ile kurt da gelip yerlerini almışlar. Mahkeme başkanı olan muhtar, ilk sözü keçiye vermiş. Keçinin anlattıklarını kurt olduğu gibi kabul etmiş ve hiç karşı çıkmamış. Mahkeme üyeleri, kararı kendi aralarında tartışmak üzere duruşmaya ara vermişler ve bu arada da davacı ve davalının getirdiği yiyecekleri yemek için, çıkınları açmışlar. Önce keçinin getirdiği mis gibi yoğurdu, büyük bir hoşnutluk içinde yemişler. Sıra kurdun çıkınına açmaya gelince, her tarafı pis bir koku sarmış. Bu kokunun etkisiyle, divan üyelerinin saçları, bıyıkları ve dişleri dökülmüş. Buna çok öfkelenen üyeler, öğleden sonra kurt ile keçinin dövüleceğini ilan ederek, oturumu kapatmışlar. Divanın aldığı karara göre bu dövüşte, keçinin boynuzlarının uçları sivriltilerek, başına çelik başlıklar geçirilecek ve boynuna da demir bir tasma takılacaktı. Kurdun ise bütün dişleri sökülecek ve dişlerinin yerine hamur yerleştirilecekti. Keçi bu karardan çok memnun olmuş. Kurt her ne kadar memnun değilse de ben bu keçi gibi neleri boğup yedim, nasıl olsa bunu da haklarım diye düşünerek pek aldırmamış.

Dövüş zamanı gelince, gerekli koşullar yerine getirilip, kurtla keçi meydana salınmış. Orman halkı da halka olup oturarak, onları izlemeye başlamışlar. İlk saldırı hakkı keçiye verilmiş. Çelik uçlu boynuzlarıyla, kurda bir darbe vuran keçi, onun karnında bir delik açmış. Saldırma sırası kendisine gelen kurt, büyük bir güvenle keçiye saldırıp boğazından yakalayarak, onu boğmak istemişse de olmayan dişleriyle bunu başaramamış. İçine düştüğü bu açmazdan kaçıp kurtulmak isterken, birdenbire keçinin ikinci saldırısıyla karnı baştanbaşa yarılmış ve Şembililik ile Dembililik fırlayıp dışarı çıkarak, annelerinin yanına koşmuşlar. Keçi köy heyetine teşekkür edip, yavrularını yanına alarak evine dönmüş. Kurt ise cezasını canıyla ödemiş. Sevinç içinde eve dönen keçi, yavrularını bir güzel yıkayıp sıcak bir çorbayla da karınlarını doyurduktan sonra, onlara bir daha böyle bir hata yapmamalarını öğütlemiş. Yavruları da bundan böyle, onun sözünden hiç çıkmayacaklarına söz vermişler. Masamız çalı çırpıda kalsın. Duvar dibindeki şeytanların dışında. Bizi hazır dinleyenlerin anasına babasına rahmet olsun...

“Keçi ile Kurt” Masalının A2 Seviyesine Uyarlanması

Keçi ile Kurt

Bir varmış bir yokmuş. Bir keçinin, Şembililik ve Dembililik adında iki yavrusu varmış. Anne keçi her gün ormana ot yemeye gitmeden önce yavrularına "Ben ot yemeye gidiyorum, size süt getireceğim. Sakın kapıyı açmayın. Sadece kapıyı bana açın. Ben kapıya vururum. Şembililik, Dembillik anneniz ormana gitti. Annenize size süt getirdi, kapıyı açın, derim. Siz de bana kapıyı açarsınız" demiş. Günlerden bir gün, keçi yine yavrularına bu öğüdü söylemiş. Evin arkasına saklanan kurt anne keçiye ve yavruları dinlemiş. Anne keçi ormana ot yemeye gitmiş. Kurt gelmiş. Kapıyı çalmış. Küçük yavru Dembililik kapıyı açmak istemiş. Abi keçi Şembililik, kapıyı açma, demiş. Kardeş abisini dinlememiş. Dembililik kapıyı açmış. Kurt iki kardeşi hemen yemiş. Sonra evine gitmiş ve uyumuş. Anne keçi eve gelmiş. Kapıyı çalmış. Evden hiç ses gelmemiş. Anne keçi eve girmiş. Yavrularını göremeyen anne keçi onları aramış. Ama yavrularını bulamamış. Anne keçi ilk ayıdan şüphelenmiş. Ayının evine gitmiş. Keçinin sesini duyan ayı dışarıya çıkmış. Anne keçi, ayıya yavrularımı sen mi? yedin demiş. Ayı ben yemedim, git tilkiye sor, demiş. Anne keçi ayıdan özür dilemiş, tilkinin evine gitmiş. Keçinin sesini duyan tilki dışarıya çıkmış. Keçi, yavrularımı sen mi? yedin, demiş. Tilki ben senin yavrularını yemedim, demiş. Anne keçi özür dilemiş ve kurdun evine gitmiş. Keçinin sesini duyan kurt dışarıya çıkmış. Anne keçi yavrularımı sen mi? yedin, demiş. Kurt, evet ben yedim, demiş. Keçi kurtla ilgili sorunu köyün önemli kişilerine anlatmış. Köyün önemli kişileri hem kurdu hem de keçiye dinleyelim, demişler. Kurda da haber göndermişler. Keçi, köyün önemli kişilerine vermek için

sütünden yoğurt yapmış. Kurt ise köyün önemli kişilerine vermek için evin içindeki çöpleri toplamış. Ertesi gün keçi ve kurt köyün önemli kişilerinin yanına varmışlar. Önce keçi konuşmuş. Keçi her şeyi anlatmış ve kurt kabul etmiş. Köyün önemli kişileri karar vermek için ara vermişler. Arada keçi ve kurdun yiyeceklerini açmışlar. Önce yoğurdu yemişler. Çok mutlu olmuşlar. Sonra kurdun çöpünü açmışlar ve buna çok öfkelenmişler. Öğleden sonra kurt ile keçinin dövüşmesine ve kurdun dişlerinin sökülmesine karar vermişler. Dövüş zamanında kurtla keçi dövüşmeye başlamışlar. Orman halkı da onları izlemişler. Önce keçi kurda saldırmış. Dişleri olmayan kurt keçiye saldıramamış. Keçi kurda tekrar saldırmış. Bunun sonucunda kurdun karnı ikiye ayrılmış. Şembililik ile Dembililik kurdun karnından dışarı çıkmışlar ve annelerinin yanına koşmuşlar. Keçi köyün önemli kişilerine teşekkür etmiş ve yavrularıyla evine dönmüş. Kurt da ölmüş. Eve dönen keçi yavrularına bir daha öğüdümü unutmayın demiş. Yavrular da tamam anneciğim, demişler. Masalımız da burada bitmiş.

Sonuç

Yabancılara Türkçe öğretiminin tam olarak gerçekleştiğinden söz edilebilmesi için dört temel dil becerilerinden olan okuma, yazma, konuşma ve dinleme becerilerinin öğrencilere kazandırılması gerekmektedir. Bu becerilerden okuma becerisi diğer becerilerin gelişiminde kelime hazinesi ve anlamlandırma becerisi kazandırması yönüyle oldukça önemlidir. Öğrencilerin okuma becerisini kazanabilmesi ancak daha fazla metin okuyarak gerçekleştirilebilir. Bunun için hem yeni okuma metinleri yazılmakta hem de var olan metinler uyarlanmaktadır. Uyarlama metinler çoğunlukla Türk kültüründe yer edinmiş metinlerden seçilmektedir. Öyle ki dil öğretimi aynı zamanda kültür aktarımını da içerisine almaktadır. Bu çalışmada Türk kültürünün önemli bir parçası olan halk masallarından “Keçi ile Kurt” örneği Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen A2 seviyesindeki öğrencilerin düzeylerine uygun olarak uyarlanmıştır. Yapılan uyarlama sonucunda “Keçi ile Kurt” masalının Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen A2 seviyesindeki öğrencilere hem kültür aktarımını hem de okuma becerisinin gelişimi ve kazanımı için fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırma sonucunda şunlar önerilebilir:

- Halk masallarından farklı metinler farklı seviyeler için uyarlanabilir.
- Farklı edebi türlerden farklı seviyelere uygun metin uyarlama çalışmaları yapılabilir.
- Uyarlama çalışmalarının yanı sıra uyarlanmış metinlerin derslerde kullanımının öğrencinin dört becerideki gelişimine bakılan deneysel çalışmalar yapılabilir.
- Uyarlama çalışmalarına yabancılara Türkçe öğretimi alanında kullanılan ders kitaplarının içeriğinde de yer verilebilir.
- Uyarlama çalışmaları yabancılara Türkçe öğretimi derslerine giren öğretmenler tarafından hem okuma becerisi derslerinde hem de diğer derslerde ek materyal olarak kullanılabilir.

Kaynaklar

- AKTAN, F. (2019). Yabancılara Türkçe Öğretiminde Halide Edip Adıvar'ın “Himmet Çocuk” Hikâyesinin B1-B2 Düzeyinde Sadeleştirilmesi ve Etkinlik Hazırlanması. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- ARICI, A. F. (2018). Okuma Eğitimi. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- ATEŞMAN, E. (1997). “Türkçede Okunabilirliğin Ölçülmesi”. Dil Dergisi, C. 58, 71-74.
- AYDIN, M. (2015). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders ve Okuma Kitaplarındaki Kelime Sıklığı ve Seviyelere Göre Sözcük Hazinesi Çalışması. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

- BAKAN, H. (2012). Yabancılara Türkçe Öğretiminde Metin Dilbilimsel Ölçütler Çerçevesinde Bir Sadeleştirme Denemesi: Sait Faik Abasıyanık, 148 "Meserret Otel". Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü.
- BÖLÜKBAŞ, F. (2015). "Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Okuma Metinlerinin Dil Düzeylerine Göre Sadeleştirilmesi". *International Journal of Languages' Education and Teaching*.
- CLARIDGE, G. (2005). "Simplification In Graded Readers: Measuring The Authenticity Of Graded Texts". *Reading in a Foreign Language*, C.17, S.2, 144-158.
- CROSSLEY, S. vd. (2012). "Text Simplification And Comprehensive Input: A Case For Intuitive Approach". *Language Teaching Research*, C.16, S.1, 89-108.
- CROSSLEY, S. vd. (2007). "A Linguistic Analysis Of Simplified And Authentic Texts". *The Modern Language Journal*. S.91, 15-30.
- DEMİREL, İ. F. (2019). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Uyarlanmış Metinlerin Okuduğunu Anlama Başarısına Etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- DERMAN, S. (2002). Anadil (Türkçe) Öğretiminde Masal Metinlerinin Kullanılması. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- DURMUŞ, M. (2013). Yabancılara Türkçe Öğretimi. Ankara: Grafiker Yayınları.
- GÖĞÜŞ, B. (1978). Orta Dereceli Okullarımızda Türkçe ve Yazın Eğitimi. Kadioğlu Matbaası.
- GÜNEŞ, F. (2007). Türkçe Öğretimi ve Zihinsel Yapılandırma. Ankara: Nobel Yayınları.
- HELİMOĞLU, YAVUZ, M. (2013). Masallar ve Eğitimsel İşlevleri. Ankara: Eğiten Kitap.
- KAYA, M. (2018). Dokuzuncu Hariciye Koşusu Ve Yılkı Atı Adlı Eserlerin Yabancılar İçin A2 Düzeyine Uyarlanması. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- KIRILMIŞ, Y. (2016). "Hayvan Masalları ile Ezop Masallarının Karşılaştırılması". *Akademik Bakış Dergisi*. S.56, 489-502.
- MERT, E. L.(2012). "Anadili Eğitimi-Öğretimi Sürecinde Çocuk Yazını Ürünlerinden Yararlanma ve Masal Türüne Yönelik Bazı Belirlemeler". *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, S.31, 1-12.
- NURLU, M. (2020). "Yabancılara Türk Kültürü Öğretimi'nde Ömer Seyfettin". *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum Eğitim Bilimleri ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*. C.9, S.25, 23-60.
- ÖZBAY, M. (2011). KKTC Ortaokul Öğrencilerinin Okuma ve Yazma Becerileri. Ankara: Öncü Kitap.
- ÖZCAN, H. Z. ve BATUR, Z. (2021). "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Bir Metin Uyarlama Örneği: Koroğlu Destanı". *Folklor Akademi Dergisi*. C.4, S.2, 227-251.
- ÖZDİN, A. (2020). Türk Masallarının Yabancılara Türkçe Öğretiminde Okuma Metni Olarak Uyarlanması. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- ÖZET, A. T. (2019). Nasrettin Hoca Fıkralarının Yabancılara Türkçe Öğretiminde Okuma Metni Olarak Düzenlenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bölümleri Enstitüsü.
- ÖZMEN, C. (2019). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Metin Değiştirim Teknikleriyle Öykülerin Yeniden Oluşturulması. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.
- RAZON, N. (1982). "Okuma Güçlükleri". *Eğitim ve Bilim*. S.39, 11-8.
- SEVER, S. (2000). Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme. Ankara: Anı Yayıncılık.
- SÜNER, R. (2018). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yazımsal Metinlerin B1 Düzeyine Uyarlanması: Eskici Örneği. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.

- ŞİMŞEK, P. (2011). Yabancılara Türkçe Öğretiminde Okuma Metinleri Ve Yardımcı Okuma Kitapları Üzerine Bir Araştırma. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- TWEİSSİ, A. I. (1998). "The Effects of the Amount and Type of Simplification on Foreign Language Reading Comprehension". Reading in a Foreign Language. C.11,S.2, 191-206.
- YANO, Y. vd. (1994). "The Effects Of Simplified And Elaborated Texts On Foreign Language Reading Comprehension". Language Learning, C.44,S.2, 198-219.
- YOUNG, D. (1999). "Linguistic Simplification Of SI Reading Material: Effective Instructional Practice". The Modern Language Journal. S.83, 350-366.

İnternet Kaynakları

URL-1: "Türk Dil Kurumu". <http://www.tdk.gov.tr/> (Erişim: 11.04.2022).